

N:o 13.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, med förslag till förordning angående tillämpning å frälsemän af Förordningen den 8 November 1872 om ändring i lagens stadganden angående giftomannarätt; Gifven Stockholms slott den 13 Januari 1882.

Sedan Ridderskapet och Adeln, på sätt dess underdåniga skrifvelse den 1 April 1881 utvisar, för sin del beslutat, att hvad 29 punkten i Ridderskapet och Adeln privilegier innehåller stridande mot Förordningen den 8 November 1872 om ändring i lagens stadganden angående giftomannarätt må varda upphäfdt, vill Kongl. Maj:t, med öfverlemnande af de i Högsta Domstolen och Statsrådet angående denna fråga hållna protokoll, enligt 87 § Regeringsformen föreslå Riksdagen antagande af följande:

»Förordning angående tillämpning å frälsemän af Förordningen den 8 November 1872, om ändring af lagens stadganden angående giftomannarätt.

Med ändring af 29 punkten i Ridderskapet och Adeln privilegier den 16 Oktober 1723 stadgas, att Förordningen om ändring i lagens stadganden angående giftomannarätt den 8 November 1872 skall gälla till efterrättelse jemväl för frälseman.»

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.*Nils von Steyern.*

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i Statsrådet å Stockholms slott Fredagen den 20 Maj 1881,

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr ministern för utrikes ärendena Friherre HOCHSCHILD,
Statsråden: VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
TAUBE,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER.

Chefen för Justitiedepartementet Statsrådet von Steyern anmälde i underdånighet:

9:o.

Ridderskapet och Adeln's underdåniga skrifvelse den 1 nästlidne April, hvaruti blifvit anmältdt att, sedan Kongl. Maj:t den 8 November 1872 låtit till efterrättelse för öfriga svenske medborgare utom Ridderskapet och Adeln utfärda nådig förordning om ändring i hvad förut i lag finnes stadgadt angående giftomans inseende öfver mö samt om faders och moders rätt att hindra dotters giftermål och att göra henne arflös, Ridderskapet och Adeln nu för sin del beslutat, att hvad 29 punkten i Ridderskapet och Adeln's privilegier innehölle stridande mot den ofvan-nämnda Förordningen den 8 November 1872 måtte varda upphäfdt,

hvarjemte Ridderskapet och Adeln tillika underdånigst anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes bereda den lagförändring, som deraf kunde föränledas.

Föredraganden tillkännagaf att med anledning häraf inom Justitiedepartementet blifvit upprättadt ett förslag till författning i ämnet af följande lydelse:

»Förordning angående tillämpning å frälsemän af Förordningen den 8 November 1872 om ändring i lagens stadganden angående giftomannarätt.

Med ändring af 29 punkten i Ridderskapet och Adels privilegier den 16 Oktober 1723 stadgas att Förordningen om ändring i lagens stadganden angående giftomannarätt den 8 November 1872 skall gälla till efterrättelse jemväl för frälsemän.»

Sedan ofvannämnda förslag blifvit uppläst, hemställde Föredraganden att öfver detsamma Högsta Domstolens utlåtande måtte, för det ändamål 87 § Regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet införas.

Till denna af Statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kongl. Höghet Kronprins-Regenten lemna bifall.

Ex protocollo

C. P. Hagbergh.

*Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts
Högsta Domstol Tisdagen den 21 Juni 1881.*

Närvarande:

Justitieråden: CARLSON,
NAUMANN,
VON HOFSTEN,
RABE,
OLIVECRONA,
LINDHAGEN,
ÖSTERGREN.

Tillförordnade Revisionssekreteraren och Byråchefen Hofrätts-
assessoren Friherre Staël von Holstein föredrog i underdånighet:

6:o.

Note ur protokollet öfver justitiedepartements-ärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i Statsrådet den 20 nästlidne Maj, hvaraf inhemtades att, efter det Ridderskapet och Adeln uti underdånig skrifvelse den 1 nästlidne April anmält att, sedan Kongl. Maj:t den 8 November 1872 låtit till efterrättelse för öfriga svenske medborgare utom Ridderskapet och Adeln utfärda nådig förordning om ändring i hvad förut i lag funnes stadgadt angående giftomans inseende öfver mö samt om faders och moders rätt att hindra dotters giftermål och att göra henne arflös, Ridderskapet och Adeln nu för sin del beslutat, att hvad 29 punkten i Ridderskapet och Adeln privilegier innehölle stridande mot den ofvan nämnda Förordningen den 8 November 1872 måtte varda upphäfdt, hvarjemte Ridderskapet och Adeln tillika underdånigst anhållit,

att Kongl. Maj:t täcktes bereda den lagförändring, som deraf kunde föranledas;

och, med anledning häraf, inom Justitiedepartementet blifvit upprättadt förslag till författning i ämnet af följande lydelse:

»Förordning angående tillämpning å frälsemän af Förordningen den 8 November 1872 om ändring i lagens stadganden angående giftomannarätt.

Med ändring af 29 punkten i Ridderskapet och Adels privilegier den 16 Oktober 1723 stadgas att Förordningen om ändring i lagens stadganden angående giftomannarätt den 8 November 1872 skall gälla till efterrättelse jemväl för frälsemän;»

så hade Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten, vid underdånig anmälan häraf, med bifall till Statsrådets derom gjorda hemställan, förordnat att, för det ändamål 87 § Regeringsformen omförmäler, Högsta Domstolens utlåtande öfver förslaget skulle infordras.

Högsta Domstolens fleste ledamöter lemnade förslaget utan anmärkning.

Justitierådet Olivecrona anförde:

Enär Ridderskapet och Adels skrivelse af den 1 April innevarande år utmärker, att Ridderskapet och Adeln för sin del allenast beslutit, såsom orden lyda, »att hvad 29 punkten i Ridderskapet och Adels privilegier innehåller stridande emot Förordningen af den 8 November 1872 må varda upphäfdt», bör också, enligt min mening, åt den ifrågavarande nya författningens ingress icke gifvas en ordalydelse, som kan föranleda den tydning, att ändring skett af omförmälde punkt äfven i öfriga delar. Ut supra.

Ex protocollo

E. Adlersträhle.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartements-ärenden, hållet in-
för Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms
slott Fredagen den 13 Januari 1882,*

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr ministern för utrikes ärendena Friherre HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
TAUBE,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
Justitieråden: SVEDELIUS,
GLIMSTEDT.

3:o.

Chefen för Justitiedepartementet Statsrådet von Steyern yttrade:
»Sedan, på sätt protokollet öfver justitiedepartements-ärenden den
20 Maj 1881 utvisar, Eders Kongl. Maj:t i nåder förordnat, att Högsta
Domstolens yttrande skulle inforas i anledning af ett inom Justitie-
departementet uppgjort förslag till Förordning angående tillämpning å
frälsemän af Förordningen den 8 November 1872 om ändring i lagens
stadganden angående giftomannarätt, hvilket förslag blifvit grundadt på
Ridderskapet och Adeln uti underdånig skrifvelse den 1 nästförutgångne
April gjorda anhållan, att, enär Ridderskapet och Adeln för sin del be-
slutat, att hvad 29 punkten i Ridderskapet och Adeln privilegier inne-

hölle stridande mot nyssnämnda Förordning den 8 November 1872 måtte varda upphäfdt, Eders Kongl. Maj:t täcktes bereda den lagförändring, som deraf kunde föranledas, så har Högsta Domstolen den 21 sistlidne Juni afgifvit underdånigt utlåtande, och hafva Högsta Domstolens flesta ledamöter lemnat förslaget utan anmärkning.

I anledning häraf får jag hemställa att Eders Kongl. Maj:t täcktes enligt 87 § Regeringsformen till Riksdagens antagande öfverlemna följande förslag till:

Förordning angående tillämpning å frälsemän af Förordningen den 8 November 1872 om ändring af lagens stadganden angående giftomannarätt.

Med ändring af 29 punkten i Ridderskapet och Adelns privilegier den 16 Oktober 1723 stadgas att Förordningen om ändring i lagens stadganden angående giftomannarätt den 8 November 1872 skall gälla till efterrättelse jemväl för frälsemän.»

Uppå tillstyrkan af Statsrådets öfrige ledamöter behagade Hans Maj:t Konungen bifalla hvad föredragande Departementschefen hemställt, och skulle i följd häraf till Riksdagen aflåtas nådig proposition af det innehåll bilagan litt. C till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Otto Rooth.